

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับปรุงหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
STAKEHOLDER PERSPECTIVES ON THE DEVELOPMENT OF A BACHELOR OF
PUBLIC ADMINISTRATION PROGRAM AT THE FACULTY OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES, RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY

นภา จันทรตรี¹ ชลพรรณ ออสปอนพันธ์² เอกชัย กิจเกษมเจริญ³ ทิพวรรณ พลสุขสมบัติ⁴

เรืองอุไร วรรณโก⁵ และ ราตรี พิงกุศล⁶

Napha Chantre, Chonlapan Ausponpandh, Ekachai Kitkasachroen, Tippawan Palasuksombat,
Ruangrai Wannako and Ratreer Pingkuson

Article History

Received: 15-07-2024; Revised: 23-08-2024 -; Accepted: 25-08-2024

<https://doi.org/10.14456/issc.2024.67>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือ คือแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วยนักศึกษาปัจจุบัน (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 75 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างชั้นภูมิ ผู้ใช้บัณฑิต (ผู้ประกอบการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน) จำนวน 10 คน ศิษย์เก่า จำนวน 10 คน และอาจารย์ประจำหลักสูตร (หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต) จำนวน 5 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.34) โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังต่อบัณฑิตรัฐประศาสนศาสตร์ คือ ด้านจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.60) และด้านลักษณะบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.39) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านทักษะ (ค่าเฉลี่ย 4.19) และความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.14)

¹⁻⁶ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Asst. Prof., Faculty of Humanities and Social Sciences, Rambhai Barni Rajabhat University

E-mail: aeyrb@hotmail.com *Corresponding author

อยู่ในระดับมากตามลำดับ และความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อรายวิชาในโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาแกน (ค่าเฉลี่ย 4.57) และรายวิชาเฉพาะด้าน (ค่าเฉลี่ย 4.24) อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย; ผลลัพธ์การเรียนรู้; หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต

ABSTRACT

This research examined stakeholders' opinions on the learning outcomes and revised curriculum structure of the Public Administration program (B.E. 2564/A.D. 2021) in the Faculty of Humanities and Social Sciences at Rambhai Barni Rajabhat University. The study utilized a quantitative research methodology, employing questionnaires to gather stakeholders' opinions. The stakeholders comprised four groups: 75 current junior students majoring in Public Administration, selected via stratified sampling; 10 employers from both government and private sectors; 10 former students; and 5 lecturers from the Public Administration Department, selected through purposive sampling. Descriptive statistics were used to analyze the data, including percentage, mean, and standard deviation.

The findings indicated that:

Stakeholders' opinions on the learning outcomes and revised curriculum were highly favorable, with an overall mean rating of 4.34. Specifically, the expected learning outcomes for Public Administration graduates were rated high, such as ethics (mean of 4.60) and personal characteristics (mean of 4.39). Skills (mean of 4.19) and knowledge (mean of 4.14) were also rated highly. Additionally, stakeholders' opinions on the core courses (mean of 4.57) and specialized education subjects (mean of 4.24) were rated highly.

Keywords: Opinion; Stakeholders, Learning Outcomes, Public Administration Curriculum

1. บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน หลักสูตรถือเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทในการจัดการการศึกษา จึงมีความจำเป็นที่ทุกหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้กำหนดไว้

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเป็นหลักสูตรที่มุ่งสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการบริหารจัดการที่ดี สามารถประยุกต์ความรู้ในการปฏิบัติงานทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ตลอดจนมีศักยภาพและทักษะในการทำงานด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2564)หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หลักสูตรได้รับรองมาตรฐาน สามารถเปิดรับ

นักศึกษาได้ รวมถึงผู้เรียนมีคุณสมบัติและได้รับการยอมรับจากผู้ใช้บัณฑิต การปรับปรุงจะมีวงรอบระยะเวลา 5 ปี หลักสูตรได้ดำเนินการปรับปรุงปี 2559 และ 2564 ปัจจุบันหลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 และจะมีการปรับปรุงหลักสูตรล่าสุดในปี 2569 โดยในระหว่างปีการศึกษา 2567-2569 นั้นเป็นวงรอบที่สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตอยู่ในระหว่างดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวมีมาตรฐานเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคต ประกอบกับจำนวนนักศึกษาแรกเข้าในแต่ละมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตจึงจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และมุ่งให้นักศึกษามีความสนใจมาสมัครเรียนในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตเพิ่มขึ้น โดยขั้นตอนแรกในการปรับปรุงหลักสูตรคือการสำรวจความคาดหวังและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรเพราะทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการปรับปรุงสาระรายวิชาของหลักสูตรให้ทันสมัยและมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและผู้เรียน หากหลักสูตรไม่ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ทางหลักสูตรจะไม่สามารถดำเนินการเปิดรับนักศึกษาในปี 2569 ได้ ทำให้เกิดปัญหาต่อประสิทธิภาพ คุณภาพการบริหารงานของหลักสูตรและมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้

ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจึงได้ดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับปรุงหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตในประเด็น 2 ประเด็น ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร เพื่อนำข้อมูลที่ได้กลับมาดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดังกล่าว และเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. การทบทวนวรรณกรรม

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร พ.ศ. 2558 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร พ.ศ. 2558, 2558)

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 8/2557 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2557 จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร ต้องมี มาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร พ.ศ. 2558”

ข้อ 2 การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร พ.ศ. 2558 ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 3 สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ภายในปีการศึกษา 2559

ข้อ 4 ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุดท้ายและเด็ดขาดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร ระบุไว้ใน มคอ.1 ดังนี้

1. ชื่อ สาขาวิชา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร
2. ชื่อปริญญา และสาขาวิชา

ภาษาไทย รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (.....)

รป.บ. (.....)

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร)

ศศ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร)

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Public Administration (.....)

B.P.A (.....)

Bachelor of Arts (Public Administration)

B.A. (Public Administration)

หมายเหตุ การเรียกชื่อปริญญาอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

3. ลักษณะของสาขาวิชาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้บริการภาครัฐนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้นแนวคิดและกระบวนการต่างๆในการบริหารงานภาครัฐ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ปัญหาและทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและเป็นธรรม

4. โครงสร้างหลักสูตร

- 4.1 ระดับปริญญาตรี

โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ดังนี้

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา

- 4.1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

- 4.1.2 หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกนและวิชาเฉพาะด้านหรือกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้

การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะกำหนดไว้ ดังนี้

(1) กลุ่มวิชาแกนหรือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึงวิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับการเรียนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือกลุ่มวิชาชีพ

(2) กลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาชีพ หมายถึงวิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมองค์ความรู้ขั้นต่ำของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งอาจจัดในลักษณะของวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

4.1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

หมายเหตุ สถาบันสามารถปรับเพิ่มจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละหมวดวิชาได้ตามปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร รวมทั้งการกำหนดให้กลุ่มวิชาเลือกเฉพาะด้านหรือวิชาชีพเลือก รายวิชาฝึกประสบการณ์ภาคสนามในหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษาเพื่อความเป็นเอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

5. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาชีพเฉพาะ พิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ทั่วประเทศ ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนระดมความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตทาง รัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งได้สะท้อนองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ได้ทั้งสิ้น 5 องค์ความรู้ได้แก่

- (1) กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ
- (2) กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ
- (3) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์
- (4) กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ และ
- (5) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ

2. กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, 2565)

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา 4 มาตรา 6 วรรคหนึ่ง และมาตรา 17 (6) และวรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 และบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา 3 และมาตรา 4 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 2 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา ทั้งนี้ ไม่ว่าในระดับใด สาขาใด หรือสาขาวิชาใด

ข้อ 3 ในกฎกระทรวงนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญา ทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษา ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้น ตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาศึกษา

“หลักสูตรการศึกษา” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญาตามที่ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ 4 ให้ใช้มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้ในการส่งเสริมการกำกับ ดูแล การตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง

ข้อ 5 ในการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องบริหารจัดการ หลักสูตรและออกแบบกระบวนการ เรียนรู้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และ ด้านลักษณะบุคคล โดยต้องแสดงถึงพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ข้อ 6 มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย

(1) ระดับอนุปริญญา มีหนึ่งคุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิอนุปริญญา

(2) ระดับปริญญาตรี มีหนึ่งคุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิปริญญาตรี

(3) ระดับบัณฑิตศึกษา มีสี่คุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิต คุณวุฒิปริญญาโท คุณวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิต ขั้นสูง และคุณวุฒิปริญญาเอก

ข้อ 7 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ต้องมีอย่างน้อยสี่ด้าน ดังต่อไปนี้

(1) ด้านความรู้

(2) ด้านทักษะ

(3) ด้านจริยธรรม

(4) ด้านลักษณะบุคคล

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ 8 นอกจากผลลัพธ์การเรียนรู้ตามข้อ 7 คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดผลลัพธ์ การเรียนรู้ด้านอื่นเพิ่มเติมหรือกำหนด รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นทางวิชาการหรือวิชาชีพของแต่ละสาขาหรือสาขาวิชา โดยประกาศเป็นมาตรฐาน คุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชาก็ได้

ข้อ 9 เพื่อประโยชน์ในการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ต้องมีระบบการประกัน คุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับ และติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าวที่สามารถติดตาม ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ได้ผลลัพธ์ การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ 10 การนำผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะ หรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองหรือการ

เรียนรู้ตลอดชีวิตมาเทียบหน่วยกิตและสะสมไว้เพื่อขอรับคุณวุฒิ ตามระดับ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ข้อ 11 ให้คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนด

ข้อ 12 ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ 13 คณะกรรมการอาจออกประกาศหรือแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษานี้ได้ การออกประกาศหรือแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

ข้อ 14 ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลและทบทวนข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ ทุกห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยรับฟังความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียน คณาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิตอย่างกว้างขวาง

ข้อ 15 คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนอยู่หรือที่สถาบันอุดมศึกษาแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้แล้ว

ข้อ 16 คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาเดิมที่กำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุง หรือคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใหม่ที่อยู่ระหว่างการพัฒนาในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และได้แจ้งการปรับปรุงหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ดำเนินการต่อไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา บรรดาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับจนแล้วเสร็จซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ดังกล่าว เป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้แล้ว

3. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, 2565)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 7 วรรคสองแห่งกฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ 5/2565 เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ”

2. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2565 เป็นต้นไป

3. ในประกาศนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับ ต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในทำงานระหว่างการศึกษา

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคุณวุฒิแต่ละระดับต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษา วิชาชีพ ประเทศชาติ และบริบทโลก ประกอบด้วยอย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่

4.1 ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติหรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคมและพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

4.2 ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความแคล่วคล่อง ว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาตน และพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

4.3 จริยธรรม (Ethics) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรมและจรรยาบรรณเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

4.4 ลักษณะบุคคล (Character) หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยและค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้และการฝึก ประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

5. รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านในข้อ 4 ตามคุณวุฒิแต่ละระดับ เป็นไปตาม เอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

6. สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ในการผลิตบัณฑิตให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร โดยออกแบบและพัฒนาระบบและกลไกหรือวิธีการ พร้อมหลักฐานเชิงประจักษ์ สำหรับการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา

สรุปหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในช่วงระยะเวลาการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ของกฎกระทรวง ดังนั้นหลักสูตรจึงจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย โดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และคุณลักษณะบุคคล เพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สุรีย์พร สลัสสี และพงษ์พัฑ วัฒนพงศ์ศิริ (2562) ศึกษาเรื่องการพัฒนา นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏธนบุรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีทั้ง 5 ด้าน พบว่า นักศึกษามีความโดดเด่นในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ 2) พบว่า การทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.80) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.69) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.69) และ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.80) 3) พบว่า ระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.96) และ 4) ในส่วนการพัฒนาพบว่า ต้องสร้างการมีวินัยในตนเอง (Self-Discipline) ต้องพัฒนาทักษะ การปฏิบัติงาน ต้องพัฒนาทักษะ(Language Skills) ต้องพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative and Innovative Skills) ต้องพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำและการจัดการ (Leadership and Management Skills) และต้องพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skill)

2. จิรเนาว์ ทศศรี (2558) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรในทุกด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ส่วนโครงสร้างหลักสูตร แผน ก. พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้ให้บริการที่เป็นพยาบาล ส่วนใหญ่มีความคิดที่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 92.64 87.84 และ 66.25 ตามลำดับ และโครงสร้างหลักสูตร แผน ข. พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้ให้บริการที่เป็นพยาบาล ส่วนใหญ่มีความคิดที่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 89.87 80.43 และ 66.67 ตามลำดับ ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้านี้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องที่อาจนำไปใช้ในการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตต่อไป

3. สุรัชย์ ฐานสโร และคณะ (2561) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต สาขาการโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการโรงแรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน พบว่า

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีใจ รักในงานบริการและสำนึกในจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

1.2 ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ โดยเน้นการจัดการความรู้และทักษะการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.46

1.3 ด้านความเหมาะสมของหลักสูตร พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือสมควรเปิดหลักสูตร การโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

1.4 ด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติที่นักศึกษาควรได้เรียนรู้ พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รายวิชาการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

2. ความต้องการของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน พบว่า

2.1 ด้านสถาบัน พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือสถาบันมีความพร้อมในการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11

2.2 ด้านหลักสูตร แบ่งย่อยเป็น 2 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านความรู้ พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการดำเนินงานและการจัดการครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99

2.2.2 ด้านทักษะ พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวและบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11

2.3 ด้านความสนใจในการศึกษาต่อ พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรจะทำให้มีรายได้ดีเมื่อนำไปประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13

4. สิริกัญญา เสดิ และคณะ (2566) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสู่การเป็นหลักสูตรมุ่งเน้นสมรรถนะ : กรณีศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามผลการวิจัย พบว่าสมรรถนะที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกคาดหวังมากที่สุด คือด้านบุคลิกภาพภายนอก สมรรถนะที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในคาดหวังมากที่สุด คือสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญ คือ การมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอกและการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักศึกษา

5. วิฑูรย์ วีรศิลป์ (2565) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตจากมากไปน้อย พบว่าด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ด้านความรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ

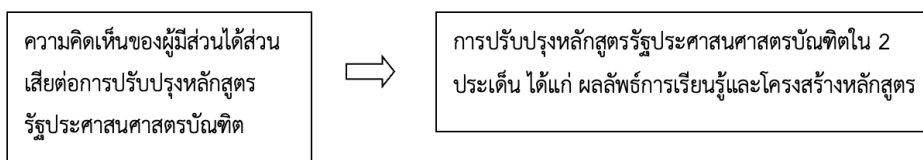
6. กฤตยา ทองผาสุข (2565) ศึกษาเรื่องผลการเรียนรู้ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย:หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและการศึกษา (5 ปี) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 กลุ่มคาดหวังให้เป็นบัณฑิตที่คิดอย่างมีตรรกะ มีเหตุผล ส่วนความรู้และทักษะเฉพาะทางพบว่านายจ้างให้ความเห็น

เกี่ยวกับหัวข้อเฉพาะทางตามสายงานที่จะทำ แต่ผู้สอนให้ความสำคัญกับหัวข้อที่กำลังได้รับความสนใจในภาคอุตสาหกรรม สำหรับคุณลักษณะส่วนบุคคลพบว่ามีนายจ้างและผู้สอนคาดหวังให้บัณฑิตมีความอดทน มุ่งมั่น สู้งานใฝ่หาความรู้และศึกษาเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวได้ และ 2) ผลการประเมินความคาดหวังต่อผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในแต่ละข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยนายจ้างคาดหวังให้บัณฑิตมีคุณธรรม จรรยาบรรณและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและการศึกษาที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถปฏิบัติงานโดยใช้หลักการทางด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและสาขาวิชาชีพได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00)

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ชั้นปีที่ 3 จำนวนทั้งหมด 93 คน กำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1967) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 75 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในการเก็บแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ดังข้อมูลในตาราง

ตารางที่ 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาศาขารัฐประศาสนศาสตรชั้นปีที่ 3	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ 1	30	24
หมู่ 2	38	31
หมู่ 3	25	20
รวม	93	75

และผู้ใช้บัณฑิต (ผู้ประกอบการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน) จำนวน 10 คน ศิษย์เก่า 10 คน และอาจารย์ประจำหลักสูตร (หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต) 5 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรต้น คือ เพศ สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคตของนักศึกษา และตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรมและด้านลักษณะบุคคล และความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงสร้างหลักสูตร

3. ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับปรุงหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน 2 ประเด็น ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรมและด้านลักษณะบุคคล และโครงสร้างหลักสูตร คือรายวิชาในกลุ่มวิชาแกนและรายวิชาเฉพาะด้าน

2. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่วันที่เดือนธันวาคม 2566 – สิงหาคม 2567

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ชุด ดังนี้

(ชุดที่ 1) จำนวน 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบไปด้วย คำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เพศและความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคตของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้านโดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ได้แก่ ด้านความรู้จำนวน 6 ข้อ ด้านทักษะจำนวน 8 ข้อ ด้านจริยธรรมจำนวน 7 ข้อ และด้านลักษณะบุคคลจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรมและลักษณะบุคคล

(ชุดที่ 2) จำนวน 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบไปด้วย คำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เพศและสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้านโดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ได้แก่ ด้านความรู้จำนวน 6 ข้อ ด้านทักษะจำนวน 8 ข้อ ด้านจริยธรรมจำนวน 7 ข้อ และด้านลักษณะบุคคลจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรโดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 59 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ จริยธรรมและลักษณะบุคคล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 โดยผู้วิจัยประสานขอความร่วมมืออาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลและนัดหมายวันเวลา และสถานที่ในการขอเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ก่อนเก็บข้อมูลผู้วิจัยทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัยประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย อธิบายคำชี้แจงและรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างฟังจนเข้าใจ

3) การเก็บข้อมูลวิจัยเป็นไปโดยสมัครใจ โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เต็มใจและยินยอมให้ข้อมูลเท่านั้น ส่วนผู้ประกอบการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน 10 คน ศิษย์เก่า 10 คน และอาจารย์ประจำหลักสูตร 5 คนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

4) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านคุณลักษณะในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยขอความอนุเคราะห์กลุ่มตัวอย่างแสดงความประสงค์ในการตอบแบบสอบถามล่วงหน้า 2 สัปดาห์ โดยการเก็บข้อมูลวิจัยเป็นไปโดยสมัครใจ

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงร้อยละ 72.0 เป็นนักศึกษาร้อยละ 75.0 โดยมีความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคตเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐร้อยละ 68.0

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.34) โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังต่อบัณฑิตรัฐประศาสนศาสตร คือ ด้านจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.60) และด้านลักษณะบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 4.39) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านทักษะ (ค่าเฉลี่ย = 4.19) และความรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.14) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อรายวิชาในโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาแกน (ค่าเฉลี่ย = 4.57) และรายวิชาเฉพาะด้าน (ค่าเฉลี่ย = 4.24) อยู่ในระดับมากที่สุด

7. อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.34) โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังต่อบัณฑิตรัฐประศาสนศาสตร คือ ด้านจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.60) และด้านลักษณะบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 4.39) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านทักษะ (ค่าเฉลี่ย = 4.19) และความรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.14) อยู่ใน

ระดับมากตามลำดับ จะเห็นได้ว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับมากที่สุด เนื่องจากคาดหวังบัณฑิตที่มีคุณสมบัติที่ดี และเหมาะสมเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของตน อันจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานได้เป็นอย่างดี โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นลำดับแรก คือด้านคุณธรรม อาจเนื่องจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการคนที่มีความซื่อสัตย์ เคารพกฎระเบียบ และมีวินัยในการทำงาน ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ไม่สามารถปลูกฝังได้ในระยะเวลาสั้น ดังนั้นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะเหล่านี้จะทำให้องค์กรมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และมีบรรยากาศที่ดีในการทำงาน โดยมองว่าความรู้และทักษะในการทำงานมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน แต่สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ในระหว่างการทำงาน แต่คุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่ต้องมีอยู่ในตนของบัณฑิต สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริกัญญา เสดิ และคณะ (2566) ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสู่การเป็นหลักสูตรมุ่งเน้นสมรรถนะ : กรณีศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในคาดหวังมากที่สุด คือ สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญ คือ การมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอก และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้นักศึกษา รวมทั้งทฤษฎี วิถีศิลป์ (2565) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิต หรือความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตจากมากไปน้อย พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ นอกจากนี้สิริยพร สลัสสี และพงษ์พัฑ วัฒนพงศ์ศิริ (2562) ศึกษา เรื่องการพัฒนานักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีทั้ง 5 ด้าน พบว่า นักศึกษามีความโดดเด่นในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และจิรเนาว์ ทศศรี (2558) ศึกษา เรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรในทุกด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกฤตยา ทองผาสุข. (2565) ศึกษาเรื่องผลการเรียนรู้ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย:หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและการศึกษา (5 ปี) ผลการประเมินความคาดหวังต่อผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในแต่ละข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยนายจ้างคาดหวังให้บัณฑิตมีคุณธรรม จรรยาบรรณและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและการศึกษาที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถปฏิบัติงานโดยใช้หลักการทางด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและสาขาวิชาชีพได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00)

2. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อรายวิชาในโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาแกน (ค่าเฉลี่ย = 4.57) และรายวิชาเฉพาะด้าน (ค่าเฉลี่ย = 4.24) อยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรเนาว์ ทศศรี (2558) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างหลักสูตร แผน ก. พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้ใช้บริการที่เป็นพยาบาล ส่วนใหญ่มีความคิดที่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 92.64, 87.84 และ 66.25 ตามลำดับ และโครงสร้างหลักสูตร แผน ข. พบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้ใช้บริการที่เป็นพยาบาล ส่วนใหญ่มีความคิดที่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 89.87, 80.43 และ 66.67 ตามลำดับ นอกจากนี้สิริชัย ฐานสโร และคณะ (2561) ศึกษา

เรื่องการวิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต สาขาการโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการโรงแรมการท่องเที่ยวและนันทนาการ ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ โดยเน้นการจัดการความรู้และทักษะการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และด้านความเหมาะสมของหลักสูตร พบว่ารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สมควรเปิดหลักสูตรการโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

8. องค์ความรู้ใหม่

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ต้องมีอย่างน้อยสี่ด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล เพื่อให้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตมีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมในปัจจุบัน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตจึงให้ความสำคัญในการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร โดยนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย คือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ด้านจริยธรรม ด้านลักษณะบุคคล ด้านทักษะ และด้านความรู้ นอกจากนี้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตพบว่ารายวิชาในโครงสร้างหลักสูตร กลุ่มวิชาแกนและรายวิชาเฉพาะด้านมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในระดับมากที่สุด

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หลักสูตรควรออกแบบรายวิชาในแผนการเรียนที่สามารถสอดแทรกผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งสี่ด้านให้กับนักศึกษา
2. หลักสูตรควรปรับปรุงรายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นอื่นๆเพิ่มเติม เช่น การจัดการเรียนการสอน คุณภาพของอาจารย์ สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้รายละเอียดการสร้าง PLO, CLO และ YLO ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตที่ครอบคลุมมากขึ้น

รายการอ้างอิง

กฤตยา ทองผาสุข. (2565). ผลการเรียนรู้ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย:หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและการศึกษา (5 ปี). *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 13(3), 1-11. <https://www.ojs.kmutnb.ac.th/index.php/jote/article/view/6349>.
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาพ.ศ. 2565. (31 มีนาคม 2565). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 139 ตอนที่ 20 ก. หน้า 28-30.

- จิรเนาว์ ทศศิริ. (2558). ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 7(3), 74-84. <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/pnujr/article/view/52675>.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558. (22 กรกฎาคม 2558). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 170 ง. หน้า 12-เอกสารแนบท้ายหน้า 1- 20.
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (31 มีนาคม 2565). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 139 ตอนพิเศษ 212 ง. หน้า 35-36.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (2564). หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. 66-84. <https://news.rbru.ac.th/attach/2021-08-30-33034.pdf>.
- วิฑูรย์ วีรศิลป์. (2565). ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *Journal of Roi Kaensam Academi*, 7(10), 285-296. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/255853>.
- สุรัชย์ ฐานสโร และคณะ. (2561). การวิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต สาขาการโรงแรม การท่องเที่ยวและนันทนาการ คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. *วารสารกลุ่มมนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์*, 1(2), 48-60. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/cemt/article/view/12918>.
- สิริกัญญา เสดิ และคณะ. (2566). การพัฒนาหลักสูตรสู่การเป็นหลักสูตรมุ่งเน้นสมรรถนะ : กรณีศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *ว.มรม.*, 17(3), 233-242. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/269858/180719>.
- สุรีย์พร สลับสี และพงษ์พัฒน์ วัฒนพงษ์ศิริ. (2562). การพัฒนานักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- Yamane, T. (1967). *Statistic, An Introductory Analysis* (2nd Ed). Harper and Row.